

SLOVENSKA TRIBUNA

Štev. 58.

Št. Vid ob Glini

Sobota 8. septembra 1945.

Na obisku pri Materi božji na Višarjah

Koroška, dežela mojega hrepenenja, pozdravljena! Tisočkrat pozdravljena ti, prelepa Kanalska dolina, "kjer naša mojega stoji očeta"! Tisočkrat bolj pa pozdravljena, Mati božja višarska, zaščitnica uboga našega naroda!

Lepo prebivališče si si izbrala, najlepšo božjo pot imaš, prav ni majhno število svetišč, kamor se zatekajo Tvoji verni častilci. Tisoč osemsto metrov visoko, tisoč metrov nad Zabnicami prebivaš in razprostiraš plašč uamiljenja nad širno slovensko zemljo. Združila si pristno z lepim, kajti ko se ti romar zahvali za vse prejete milosti cerkvi, ki je med prvo svetovno vojno bila razbita od laške artilerije, ker je tu potekala fronta, in ki je bila po vojski spet zgrajena in jo je slovenski slikar Tone Kralj lepo poslikal, ko se Ti romar prioroči, da ga varuješ še naprej, zunaj cerkve hvaležno romarjevo oko živa lepote slovenske zemlje. Na vzhodu kipi v nebo mogočna gmota Monte Rata, pod njim se črni spokojno Rabeljsko jezero in se vijugasta cesta beli preko znamenitega prelaza Predil v dolino Soče; nekoliko dalje rmo sili v nebo vitki Jalovec, ki mu delajo družšino nazobčane Ponce; živša državna tromeja Peč, Kranjska gora, obširna pregraja Karavank s lep, stolom in drugimi višovi, Podkloster, Beljak in del Vrbskega jezera, se to preleti romarjevo oko. Na severu ti pogled obtiči za hip na razkapanih stenah očaka Dobrača, nato pa poleti dalje v tujino na Visoke ure in občuduje bele ledenike Tirolskih Alp, kjer ni najmanjši med velikani Grossglockner ali Veliki Klek. Na zapadu se beli in sivi v daljavi samo morje nadaljnjih Tirolskih Alp, pod seboj pa zreš vasi Kanalske doline in občuduješ slikovitost Zajzere. Na jugu pa ti tik pred nosom kipi v nebo mogočna veriga Zapadnih Julijskih Alp z Montažem, Višperkom, Radojsom, Rombonom, Kaninom itd.

Najbolj priljubljena božja pot ste, Sv. Višarje. Nihče Te ne pozabi, Mati božja višarska, kdor Te je le enkrat obiskal. Iz doline hrepenijo čiš Kanalcianov po Tebi, poslušajo zvonove Tvoje cerkve, gledajo ob večerih tigotanje tisočerih svetč, ki jih pobožni romarji nosijo ob priliki "rim. procesije", ki se vije okrog cerkve. Iz daljave zro oči drugih Korošcev in oči otrok naše sončne Goriške v smer Tvojega svetišča in hrepene, da k Ti spet prišli potožiti svoje težave in iskat tolažbe v svojih nadlo-

ah. Celo Dolenjci in stajerci Te poznajo in se spominjajo, kako so po obisku Brezij peš, na vozovih ali pa z vlakom prispeli do Tvojege počnošja pri znamenem kipu angela, ki kaže na vrh, krenili po strmi poti k Tebi in si za potoro naložili na ramena težka polena.

Se in še hrepene k Tebi, Kraljica naša slovenska, pobožni sloven. romarji. Toda pot jim je zaprta, gospodstva zem-

lje so Te odtrgalo od slovenskega ozemlja, le s težavo so redki dobivali dovoljenje, da so Te obiskali. S tem večjim zaupanjem in gorečim upanjem pa so se zatekali k Tebi Tvoji dolinci Kanalciani in hudo preizkušeni Primorci in prosili in molili in peli-kajti doma niso smeli peti slovensko - da bi Sv. Višarje spet bile zbirališče vseh Slovencev.

Še in še hrepene k Tebi Primorci in dolinci Kanalčani, toda vojska jim preprečuje obisk. Le Kanalčani Te še lahko obiskujejo, pa ne več na vrhu, preselila si se v dolino v žabniške cerkev.

Letos 12. avgusta si se po dveh letih begunstva spet preselila v svoje gorsko kraljestvo. Čudno, kako hitro se je zvedelo, da spet deliš milosti na vrhu Sv. Višarij. Ne meja ne demarkacijska črta niti ne dejstvo, da ne vozijo vlaki mi ni zadržala Tvojih častilcev; ljudstvo se je zgrnilo spet okrog Tvojega kipa, Te poljubljalo in se po kolenih pomikalo okrog Tvojega oltarja. Tudi slovenski begunci je pohitel k Tebi in se v imenu vseh slovenskih begunccev zahvalil za milost, da si nam ohvarovala življenje; zlasti goreče pa je prosil, da bi rešila naš slovenski narod gorja, ki ga doživlja, da bi ohranila pri življenju naše fante in može, da bi izprosila čim prejšnjo in srečno vrnitev begunccev v domovino.

Dvakrat ljubeznivejša se je zdelala višarska Kraljica kot druga leta dvakrat lepša je bila videti lepa slovenska domovina okrog Sv. Višarij, dvakrat huje je občutil romar gorje našega naroda. Iz srca se mu je izvil vroče sočutje do trpečih bratov: "Slovensko ljudstvo, kako Te ljubim! Ljubim zaradi Tvojih mater, ki s strahom in moče trpe za svoje drage, Ljubim Te zaradi Tvojih fantov in mož, ki trpe po ječah in se skrivajo po gozdovih. Ljubim Te zaradi Tvojih otrok, ki jim vcepljajo tujo miselnost mlade duše. Ljubim Te zaradi Tvoje revščine, ker noraš v potu svojega obraza garati kot črna živina, da izkoplješ iz zemlje vsakdanji kruhek. Ljubim Te zaradi Tvoje usode, da Te vedno trgajo in sekajo od skupnega telesa in Te preganjajo zaradi slovenske zvestobe.!"

Zdelo se je beguncu, da je Dete v naročju božje Matere občutil begunčevo srčno bol in mu ljubeznivo pokimalo, da bo uslišana vroča prošnja a slovenskih begunccev za srečno ureditev razmer v domovini.

Molimo, trpimo,
nočimo, prosimo
Devico Marijo
Višarko Gospo!

Kdor Te prosi srčno
in hodi za Njo,
prošnjo mu vsako
uslišala bo.

Tonček

Milostna podoba
višarske M a t e r e božje